

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

Artikkelinumero:

03321000, 03322000, 03322410, 03323000, 03325050, 03327050.07, 03328050.07, 03329050.06

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**Käyttöala**

SU21 Kuluttajakäyttö: Yksityiset kotitaloudet (taloudet/kuluttajat)

SU22 Ammattikäyttö: Julkinen sektori (hallinto, koulutus, viihde, palvelut ja ammattilaiset)

Tuoteluokka

PC4 Jäätymisenesto- ja jäänpoistotuotteet

PC35 Pesu- ja puhdistustuotteet (mukaan lukien liuotinpohjaiset tuotteet)

Aineen / valmisteiden käyttö Autonhoito

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Valmistaja:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

Maahantuoja:

SUOMI:

Oy KAHA Ab

PL 117, 01511 Vantaa, Finland

Ansatie 2, 01740 Vantaa, Finland

Sp.: info@kaha.fi

Puh.: 09 615 6800

Fax: 09 615 68301

Maahantuoja:

RUOTSI:

CIFAB Continenthandel i Floda Aktiebolag

Klippan 1A

SE-41451 Göteborg

E-Mail: info@cifab.se

Tel.: 031-513330

1.4 Häät puhelinnumero:

Myrkytystietokeskus

Avoimna 24 t / vrk

09 471 977

tai 09 4711 (vaihde)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti

Flam. Liq. 3 H226 Syttyvä neste ja höyry.

Eye Irrit. 2 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

2.2 Merkinnät

Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

Varoitusmerkit

GHS02 GHS07

Huomiosana Varoitus**Vaaralausekkeet**

H226 Syttyvä neste ja höyry.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 10.10.2016

Versionumero 4

Tarkistus: 19.05.2016

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 1)

Turvalausekkeet

- P101 Jos tarvitaan lääkinällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä.
Tupakointi kielletty.
P280 Käytä silmiensuojainta.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.
Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P337+P313 Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin.
P501 Hävitä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

2.3 Muut vaarat

PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Seokset

Selostus: Vesipitoinen valmistettu alkoholista, glykoolista ja tensideistä.

Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-xxxx	Etanoli	Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319	50 - <75%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-Etaanidioli	STOT RE 2, H373; Acute Tox. 4, H302	5 - <10%

Asetus (EY) N:o 648/2004, pesuaineista / Sisältöä koskevat merkinnät

anioniset pinta-aktiiviset aineet	< 5%
hajuste, metyyliisotiasolinonia, bentsoisotiasolinonia	

Lisätietoja: Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisohjeet: Poista likaantuneet vaatteet

Hengitettynä: Huolehdi tavalla raittiin ilman saannista.

Ihokosketuksessa:

Aine ei yleensä ärsytä ihoa.

Pese kosketuksessa olleet ihon osat vedellä ja miedolla puhdistusaineella.

Aineen päästyä silmiin:

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minuutteja. Oireiden kestäessä käännytään lääkärin puoleen.

Nieltyä:

Huuhdotaan suu ja juotetaan runsaasti vettä.

Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Silmien ärsytys

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääkärin hoito potilaan tilan arvioinnin mukaisesti. Oireen mukainen hoito.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet:

Vesisuihku

Kuivakemikaalisammutin

Alkoholeihin tehoton vaahto

Hiilidioksidi

Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet: Täysi vesisuihku

(jatkuu sivulla 3)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 2)

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tulipalossa voi vapautua:

Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityinen suojavarustus:

Räjähdys- ja palokaasuja ei saa hengittää.

Käytettävä ympäröivästä ilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

Käytettävä täyssuojapukua.

Lisätiedot Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytettävä suojavarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.

Eristettävä sytytysläheteistä

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:

Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.

Estettävä pääsy maahan/maaperään.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaaine, yleisidosaine, sahajauho).

Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Palo- ja räjähdysuojaohjeet:

Eristettävä sytytysläheteistä - tupakanpolto kielletty.

Vältettävä iskuja ja hankautumista.

Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä sekoituksia.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi:

Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset: Estettävä varmalla tavalla tunkeutuminen maaperään.

Yhteisvarastointiohjeet: Varastoitava erillään elintarvikkeista.

Lisätietoja varastointiehtoihin:

Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.

Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Suositteltu säilytyslämpötila: 20 °C

7.3 Erityinen loppukäyttö Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvo:

CAS: 64-17-5 Etanoli

HTP (FI)	Lyhytaikaisarvo: 2500 mg/m ³ , 1300 ppm Pitkäaikaisarvo: 1900 mg/m ³ , 1000 ppm
----------	--

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 10.10.2016

Versionumero 4

Tarkistus: 19.05.2016

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 3)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

HTP (FI)	Lyhytaikaisarvo: 100 mg/m ³ , 40 ppm Pitkäaikaisarvo: 50 mg/m ³ , 20 ppm iho
IOELV (EU)	Lyhytaikaisarvo: 104 mg/m ³ , 40 ppm Pitkäaikaisarvo: 52 mg/m ³ , 20 ppm iho

Lainsäädäntöä koskevat tiedot HTP (FI): 268/2014

DNEL-arvot

CAS: 64-17-5 Etanoli

Oraali	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermaali	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhaloituna	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects) 1900 mg/m ³ (worker) (acute short-tem exposure - local effects)
	DNEL	114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

Dermaali	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhaloituna	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)

PNEC-arvot

CAS: 64-17-5 Etanoli

PNEC	0,96 mg/l (water (fresh water)) 0,79 mg/l (water (sea water))
PNEC	3,6 mg/kg (sediment (fresh water)) 2,9 mg/kg (sediment (sea water)) 0,63 mg/kg (soil)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

PNEC	199,5 mg/l (STP) 10 mg/l (water (intermittent release)) 10 mg/l (water (fresh water)) 1 mg/l (water (sea water))
PNEC	1,53 mg/kg (gro) 20,9 mg/kg (sediment (fresh water))

Lisäohjeet: Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Soveltuvat tekniset ohjauslaitteet

Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Tämä voidaan saada aikaan paikallisen imurin tai yleisen ilmanpoiston avulla. Mikäli tämä ei riitä pitämään pitoisuutta työpaikan raja-arvojen alapuolella, on käytettävä sopivaa hengityssuojainta.

Henkilökohtainen suojavarustus:

Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet: Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Hengityssuoja:

Ei tarpeellista normaalitapauksessa

Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.

Käsisuojaus: Ei tarpeellista normaalitapauksessa

Silmäsuojus:

Suojalaseja suositellaan uudelleentäytössä.

(jatkuu sivulla 5)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

[EN 166]

(jatkuu sivulla 4)

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Yleiset ohjeet

Olomuoto:

Muoto:	Nestemäinen
Väri:	Sininen
Haju:	Tyypillinen
Hajukynnys:	Ei määrätty.

pH-arvo (10 g/l) : 5,5 - 6,5

Tilanmuutos

Sulamispiste/sulamisalue:	Ei määrätty.
Kiehumispiste/kiehumisalue:	78 - 200 °C

Leimahduspiste: 23 °C (EN ISO 1523)

Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen): Ei voida käyttää.

Syttymislämpötila:

Hajoamislämpötila: Ei määrätty.

Itsesyttyvyys: Ei määrätty.

Räjähdyksvaara: Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.

Räjähdyksrajat:

Alempi:	3,5 Vol.% (Päiväys pääainesosa)
Ylempi:	15,0 Vol.% (Päiväys pääainesosa)

Höyrypaine: Ei määrätty.

Tiheys 20 °C lämpötilassa: 0,90 - 0,91 g/cm³

Suhteellinen tiheys Ei määrätty.

Höyryn tiheys Ei määrätty.

Höyrystymisnopeus Ei määrätty.

Liukenevuus/sekoittuvuus

veteen: Täydellisesti sekoittuva.

Jakaantumiskerroin (-oktanolivesi): Ei määrätty.

Viskositeetti:

Päättymisaika 20 °C lämpötilassa 10 - 15 s (DIN EN ISO 2431/4mm)

Kinemaattinen 40 °C lämpötilassa: <20,5 mm²/s

9.2 Muut tiedot Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus Vakaa normaaleissa olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus Helposti syttyvien kaasujen/höyryjen muodostusta.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpoltto kielletty.

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit: voimakkaat hapettimet

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet: Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 5)

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista Tähän seokseen ei liity myrkyllisyyteen viittaavaa löydöstä.
Välitön myrkyllisyys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:

CAS: 64-17-5 Etanoli

Oraali	LD50	5560 mg/kg (guinea pig) 3450 mg/kg (mouse) 7060 mg/kg (rat) 6300 mg/kg (rabbit)
Dermaali	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Inhaloituna	LC50/4d	20000 mg/l (rat)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

Oraali	LD50	7712 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	>3500 mg/kg (mouse)
Inhaloituna	LC50 / 6 h	>2,5 mg/l (rat)

Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:

Ihosoövyttävyysohoärsytys

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Luokittelurelevantti arvot:

64-17-5 Etanoli:

Specific concentration limits [SCL] (ECHA)
≥ 50.0% Eye Irrit. 2

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Millään ainesosalla ei ole tunnettua syöpää aiheuttavaa, perinnöllisyyttä muuttavaa tai suvun jatkamista vaarantavaa vaikutusta.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Aspiraatiovaara Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys Tähän seokseen ei liity ympäristölle myrkyllisyyteen viittaavia tietoja.

Vesimyrkyllisyys:

CAS: 64-17-5 Etanoli

LC50 / 48h	8140 mg/l (Leuciscus idus)
LC50 / 24h	>100 mg/l (Daphnia magna)
EC5 / 16h	6500 mg/l (Pseudomonas putida)
EC50 / 48h	9268 mg/l (Daphnia magna)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

LC50 / 96h	72860 mg/l (Pimephales promelas)
EC20	>1995 mg/l (Bel)

(jatkuu sivulla 7)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 6)

EC50 / 48h	>100 mg/l (Daphnia magna)
EC50 / 96 h	6500 - 13000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tuotteen pinta-aktiiviset aineet vastaavat pesuaineista annetun EY-asetuksen (EY/648/2004) vaatimuksia koskien tensidien lopullista biohajoavuutta pesu- ja puhdistusaineille.

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

Biodegradation 90-100 % (OECD 301A)

12.3 Biokertyvyys

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

log POW -1,36 log POW

12.4 Liikkuvuus maaperässä Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Ekologisia lisätietoja:

Yleisohjeita:

Estetään aineen pääsy ohentamattomana tai suurina määrinä pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Suositus: Jätteet täytyy hävittää ottaen huomioon paikalliset viranomaismääräykset.

Euroopan jäteluetteloon

20 01 29* pesu- ja puhdistusaineet, jotka sisältävät vaarallisia aineita

Puhdistamattomat pakkaukset:

15 01 10*: pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

Suositus:

Pakkaus voidaan puhdistuksen jälkeen käyttää uudelleen tai materiaalia kierrättää.

15 01 02: muovipakkaukset

Suosittelava puhdistusaine: Vesi

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 YK-numero

ADR, IMDG, IATA UN1170

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR 1170 ETANOLILIUOS
IMDG, IATA ETHANOL SOLUTION

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

ADR, IMDG, IATA

luokka 3 Palavat nesteet
Lipuke 3

14.4 Pakkausryhmä

ADR, IMDG, IATA III

14.5 Ympäristövaarat:

Marine pollutant: Ei

(jatkuu sivulla 8)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View Concentrate

(jatkuu sivulla 7)

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle Varoitus: Palavat nesteet

Kuljetus/lisätietoja:

ADR

Rajoitetut määrät (LQ) 5L

Kuljetuskategoria 3

Tunnelirajoituskoodi: D/E

UN "Model Regulation": UN 1170 ETANOLILIUOS, 3, III

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Kansalliset määräykset:

Työskenteleyä rajoittavat huomautukset:

Huomioitava nuorisoa koskevat työrajoitukset.

Huomioitava odottavia ja imettäviä äitejä koskevat työrajoitukset.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

Asiaankuuluvat lausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H302 Haitallista nieltynä.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Lyhenteet ja lyhytnimet:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentraion

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Syttyvät nesteet – Katgoria 2

Flam. Liq. 3: Syttyvät nesteet – Katgoria 3

Acute Tox. 4: Välitön myrkyllisyys – Katgoria 4

Eye Irrit. 2: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys – Katgoria 2

STOT RE 2: Elinkohtainen myrkyllisyys (toistuva altistuminen) – Katgoria 2